

Franz Albert Aepinus

**In Sanctorum Angelorum Festo, Civium Academicorum ... Sacris Festoque Hvic
Congruis Meditationibus Vberioribus Materiam Suppeditaturus Dictum
Apostolicum Ebr. I.,14. Observationibus Nonnullis Illustratum Programmata Hoc
Exhibet ... Hortatus**

Rostochii: Typis Joh. Jac. Adleri, [1745?]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1004033621>

Druck Freier Zugang

T. 512.

—
1745 Mich.

M-1256. 283.

1745

IN
SANCTORVM ANGE-
LORVM FESTO,

CIVIVM ACADEMICORVM O. O. HONO-
RATISSIMORVM

SACRIS FESTOQVE HVIC CONGRVIS
MEDITATIONIBVS VBERIORIBVS

MATERIAM SVPPEDITAVRVS,

DICTVM APOSTOLICVM EBR. I. 14.

OBSERVATIONIBVS NONNVLLIS ILLVSTRATVM,

PROGRAMMATE HOC

EXHIBET,

STVDIOSÆ JVVENTVTIS PRÆCIPVE COHORTEM.

VT NE

GRATIA DIVINA ANGELOS EORVM IN BONVM EM-
TENTE SEMET INDIGNOS PRÆBEANT, AVT

PIETATE SANCTOS ILLOS SPIRITVS TEMER-

A SEMET ABIGANT,

A SEMET ABIGANT,

SEDVLO SERIOQVE HORTATVS,

ACADEMIÆ VARNIACÆ RECTOR

FRANC. ALBERT. ÆPINUS,

S. TH. D. PROF. DVCAL. PUBL. ET CONSIL. CONSIST. COLLEGII

DUCAL. PROFESSOR. ET FACULTATIS SUE SENIOR,

HUJUSQUE P. T. DECANUS.

ROSTOCHII,

Typis JOH. JAC. ADLERI, SERENISS. PRINCIPIS & ACADEMIÆ

Typographi.

M. 1256 283

IN
 SANCTORVM ANGE-
 LORVM FISTO-
 RVM ACADEMICORVM O. O. HONO-
 RARISSIMO
 SACRE FISTOORVM HVC CONGRVVS
 METASTROPHVS ASTRONOMICVS
 DICTVM APOSTOLICVM FEB. 14.
 OBSERVATIONIBVS NONNVLIS ILVSTRATVM
 PROGRAMMATA/HOC
 STUDIOSE INVENTVS PRÆPARE COPIATVM
 GRATIA DIVINA AN. EIUS FORVM IN DOMVM EN-
 TENTIS SEMET INDIGNIS TRAHENT. AVT
 PRÆTATE SANCTOS ILLI OS SPATIVS TEMERIS
 A SEMET ARGVANT
 SEDVLO SENOQVE HONORATVS
 ACADEMIÆ VARNIAE RECTOR
 FRANC. ALBERT. REINUS
 2. IUD. LEOB. DOKAL. P. M. ET CONSIL. CONSIL. COLLEGI
 DUCES PROFESSOR. ET FACULTATIS EOR. SENIOR
 PUFERUS. I. T. DECANUS

ROSTOCK
 UNIVERSITÄT
 BIBLIOTHEK

1855

Sanctorum Angelorum, quod, vulgo sub nomine Michaëlis, Ecclesia jam celebrat, Festum nostras quoque speciatim sibi vindicare sacras meditationes, neminem piorum, autumo, fore negaturum. Quantumlibet enim illud, in ipsorum Angelorum honorem atque cultum, id quod Pontificiorum cœtui multâ cum superstitione solenne, non agamus; haud parum tamen causâ habemus, cur gratiam eorum in illo faciamus mentionem, cum gloriâ DEO propter eos tribuendâ ac decantanda. Multa quippe magnaue sunt, quæ, Creatoris atque Domini sui jussu, mundi hujus inhabitatoribus, præsertim piis atque fidelibus, bona præstant, de quibus sacer Scripturæ S. Codex passim nos informat. Inter omnia vero de iis loquentia loca eminere non immerito videtur, quod *Ebr. I. 14.* scriptum legimus: *Nonne omnes (Angeli) sunt spiritus ministratorii, in ministerium emissi, propter eos, qui hæreditaturi sunt salutem?* Hoc quippe dictum varias in nobis excitat pias cogitationes, ut ipsum propterea festivæ huic diei perquam accommodum atque conveniens reputandum, cui præ ceteris nostram impendamus

de Angelis considerationem. Præterquam enim, quod insignis erga nos miseros homunciones divinæ benignitatis curæque singularis documentum exhibet, de Angelorum etiam cum natura, tum officio, quin et eximiis eorum de nobis meritis, informationem, & occasionem cogitandi mentibus piis suggerit. Quamobrem id ipsum selegi, de quo verborum aliquid ad Vos, CIVES ACADEMICI O. O. HONORATISSIMI! facerem, uberiori vestræ propriæ meditationi congruam Festo nostro materiam suppeditaturus. Non enim prolixam hæc de rebus in dicto hoc contentis omnibus a me commentationem expectetis, velim, siquidem non desunt, quæ mihi necessitatem imponunt, ut, quæ copiosius dici potuissent, breviter a me strictimque dicantur.

Initio quidem supponendum est, in toto hoc Capite Angelorum nomen non vi vocis sumi, prout officii vocabulum est, legatum, vel nuncium denotans, quæ in acceptione alias in Scriptura nonnunquam usurpatum invenitur, nunc ipsi Filio DEI, Angelo increato, *Mal. III. 1. Apoc. II. 3. sqv.* nunc ecclesiæ Ministris *Mal. II. 7. III. 1. coll. Matth. XI. 10. Apoc. II. & III. passim* tributum; sed ut est nomen naturæ, substantias significans pure spirituales, a DEO in principio creatas, easdemque completas, quas & exercitus cælorum Codex sacer, *Gen. II. 1. Luc. II. 13.* appellat. Id quod vel totum hocce caput, & imprimis Salvatoris nostri, Domini IESU CHRISTI, secundum ejus humanitatem ad gloriam & majestatem divinam exaltati ac ad dextram DEI sedentis, cum angelis comparatio elarius evincit, quam ut in dubium temere vocari queat, præsertim si cum hocce Capite conferuntur loca *Eph. I. 20. 21. 22. 23. Phil. II. 9. 10. 11.* Quin & ipsum allegatum hoc dictum nostrum clara solis luce apertius id manifestat, & singula propemodum illius verba eloquuntur. Ex quibus innoscit, quam frivole Sadducei Angelorum atque spirituum existentiam olim negaverint, teste Luca *Act. XXIII. 8.* Quod si jam in naturam eorum inquisiverimus, dicuntur hic esse πνεῦμα, i.e. spiritus. Cujus, tam Græci, quam Latini vocabuli originem si spectemus, quemlibet quidem halitum sive flatum utrumque significare deprehenditur, quemadmodum & *Joh. III. 8.* ventus, qui flat sive spirat, πνεῦμα, vocatur; ast noto notius est, multa vocabula, præter originariam suam, quam ex grammatica derivatione trahunt, alias quoque habere, ab usu loquendi, ex quo verba valent, significationes.

At-

Atque sic usus nomini πνεύματος, quoque homonymiam peperit, ut indolis diversæ res eo denotentur, hac tamen ratione, sicut in talibus fieri consuevit, ut ex additis prædicatis iudicatu difficile non sit, quomodo hic vel ibi sit accipiendum, juxta communem illam interpretationis bonæ regulam; talia sunt subiecta, qualia permittuntur à suis prædicatis; siquidem inter ea convenientia sit, oportet. Hinc igitur innotescit, quoniam, quæ hoc loco prædicantur, non spiritibus, vi vocis tantum, æquivoce, & ut aliqui loquantur, in sensu physico dictis, competere possunt; Angelos esse spiritus in proprio & sensu metaphysico tales. Per hos autem intelliguntur substantiæ immateriales, omnis omnino, non crassioris solum corporeæ molis, sed & subtilissimæ ejus-cunque generis materiæ expertes, quos actus puros vocare Scholastici consueverunt. Cartesiani quidem heic dubium nobis movebunt, qui, derivatione vocis nimium inhaerendo, spiritum in propria significatione substantiam immaterialem esse negant, ideoque DEum ipsum proprie spiritum non esse dicendum, volunt, licet eum essentiam immaterialem & simplicissimam, omnis omnino compositionis expertem esse, nobiscum confiteantur. Spiritus namque vocabulo corporeum quid denotari, contendunt. Adeoque nec Angelos, nec animam hominis rationalem, utut substantias simplices ac immateriales eos esse largiantur, proprie loquendo spiritus appellari, non magis concessuri sunt, sed istius loco, sive de DEO, sive de Angelis, sive de anima nostra loquantur, mentis vocabulo potius uti malunt. Verum, etiam si certum ac indubitatum sit, in physicis spiritus nomen de rebus materialibus subtilioribus haud infrequenter usurpari, ut lis de voce tantum agi censeri queat; neutiquam tamen concedendum erit, cum DEus Joh. IV. 24. πνεύμα, sive spiritus appellatur, nomen hoc improprie tantum aut æquivoce de eo prædicari. Quis enim dubitaverit, DEum in eminentiore, adeoque proprio significato spiritum a Christo dictum esse. Et quoniam Angelis idem quoque nomen tam in hoc loco, quam alibi tributum, ecquid tum causæ subest, cur de his prædicarum improprie & in acceptione physica sit intelligendum? Dum autem Angelos *substantias spirituales* diximus, non morabuntur nos, Anabaptistæ, pro meris operationibus vel benignitatis gratiæque, vel justitiæ punitivæ divinæ circa & erga nos occupatis, eos habentes, ut-

pote quos dictum nostrum tam solide refellit, ut cum ratione nilquidquam contra moveri queat. Neque videmus, quid causæ, præter falsam suam hypothesin de propria ejus significatione, sit Cartesianis, cur Spiritus cum mentis vocabulo commutare laborant? Haud enim ullum allegare locum poterunt, ubi vox *πνεῦμα* latine mens reddenda sit, ni forte quis synecdochice loqui amet, ut pro anima usurpetur. Et quando mentem, hinc et Angelum, per rem cogitantem definiunt, adeoque cogitationem Angelorum essentiam vel constituere, vel saltem ingredi, non asserere non possunt, opinionem hancce *Joh. Ad. OSLANDER Colleg. Considerat. in Dogmata Theol. Cartesianor. Cap. X. Th. 1.* ex ipso hoc dicto nostro refutat, verbis: *Si DEus Angelos in prima creatione fecit Spiritus, fecit utique substantias & spiritualia composita*, (procul dubio, errore typographi correcto: supposita) *non cogitationes; si Angeli sunt πνεύματα λειτουργικά, spiritus ministratorii, non erunt cogitationes, cogitationes enim non sunt spiritus ministratorii, & qui alicui ministrat, non est nisi alius, quod suppositum vel persona; si denique sunt spiritus ministratorii emissi propter illos, qui hereditabunt salutem sive beatitudinem, non erunt cogitationes, neque enim cogitationes mittuntur, sed supposita.*

Sed sunt hæc, occasione Dicti nostri, de natura angelorum, pro scopo nostro, satis dicta. Ad officium illorum quod attinet, generaliter quidem id indicatum videmus, quando dicuntur *πνεύματα λειτουργικά*, spiritus ministratorii. Hoc enim prædicato id omne comprehenditur, in quo DEus eorum utitur opera & ministerio, quocunque nomine id veniat. At vero videtur istud eorum ministerium restringere decantatissimus ille sic dictorum Fratrum Bohemorum ac Moravorum hæcæntis Episcopus, & Comes *Nic. Lud. de ZINZENDORF*, in nova sua, (ut est novitatum in Ecclesiam, quod tamen DEus avertat! introducendarum avidissimus non modo, sed & magno conatu studiosissimus,) Novi Testamenti Versione Germanica, quam ante sexennium, sub inscriptione eines abermahligen Versuchs zu Uebersetzung des Neuen Testaments unsers HERN JESU CHRISTI aus dem Original; instar exercitii puerilis, ut ipsemet eam in der Nach-Erinnerung ein blosses Schul-Exercitium vocat, in lucem protrusit. *πνεύματα* namque

namque *λεῖτεργικὰ*, reddidit in vernaculâ nostra: Geister, die im Heiligthum zu dienen haben. Sicut & v. 7. *λεῖτεργας* verterat: Diener(im Heiligthum) addito, fortassis declarationis ergo, sub signo *** Leviten. Ex quo haud aliter colligi poterit, quam quod opinetur, Apostolum hic loqui de eo tantum Angelorum ministerio, quod Deo circa homines in Ecclesia seu Regno Gratiae præstant, sicuti Levitarum olim officium erat in Ecclesia Judaica juxta præscriptum divinum serire. Sed quoniam indefinitus hîc sermo habetur, eo quis novaturientium animis licentiam dedit, particularitatem aut restrictionem quampiam configendi, cujus in textu ne levissimum quidem indicium adest, nihil causæ subest: quapropter universaliter est intelligendus. Atque hoc tam verbum *λεῖτεργεῖν*, quam substantivum *λεῖτεργός*, non tam admittunt, quam postulant, siquidem absolute ac indefinite ponuntur, ut ministerium quodcumque, non sacrum tantum, sed & civile atque domesticum innuant, quemadmodum ex Lexicographis & Ed. LEIGHII *Crit. S. Nov. Test.* aliisque Criticis, Translatori huic ignotum non esse poterat. Et quanquam hæ voces in plerisque Novi Testamenti locis cum habere sensum queant, ut iis sacrum aliquod ministerium indigetur; nemo tamen affirmaverit, eundem illarum esse significatum, quando Paulus Epaphroditum *Phil. II. 25.* suum *λεῖτεργόν τῆς χρείας* vocat, et v. 30. præstitæ sibi Philippeasium *λεῖτεργίας* meminit. Quis enim non videt, in istis locis tale notari ministerium Apostolo in vinculis ipsius exhibitum, quale beneficentiæ Christianæque charitatis erga miseros officium postulat secumque fert. Vidit illud perill. Dn. Translator ipse, ideoque nec *λεῖτεργόν* v. 25. Diener im Heiligthum transtulit, sed: Den ich bisher zu den nöthigsten Dingen gebraucht habe, & v. 30. exprimit: Damit er mir die Dienste vollends thun möchte, dabey ihr es gelassen hättet, videlicet in ministrandis vitæ necessariis. Eecur itaque Angelorum *λεῖτεργίαν* in nostro loco ad solum Regnum Gratiae sacraque in eo negotia (das Heiligthum) adstrictam voluit? non aliam procul dubio, præter ipsum hoc nomen, quo iis *λεῖτεργία* tribuitur, rationem habens. Causam impulsivam autem haud aliam divinare licet, quam inopportunitatem innovandi pruritum, atque conatum Lutherum castigandi, cum vanâ persuasione, suam aliquando, præviâ una alterae correctione, Lutheranæ Versioni prælatum, & in Ec-

Ecclesia nostrā receptum iri, quam mente frustra conceptam spem in der Nacherinnerung haud obscure declaravit. Sed ad rem revertar. Vitur sane benignissima providentia DEi, ut alia taceamus, circa nos & in nostrum bonum Angelorum ministerio variis modis, & in iis etiam, quæ salutem æternam directè non spectant, sed ad temporalia & corporalia hujus vitæ referenda sunt, uti videre est *Psal. XXXIV. 8. XCI. 10. 11. 12.* & exempla condocent, v.g. *Gen. XXXII. 1. 2. 2. Reg. VI. 16. 17.* Ut taceam, eos justitiæ DEi vindictivæ quoque ministerium in affligendis ac puniendis impiis præstare, cujusmodi exempla leguntur *Gen. XIX. 13, coll. v. 1. 2. Reg. XIX. 35. Es. XXXVII. 1. v. 36.* Ne vero quis putet, quorundam duntaxat Angelorum, ex ingenti eorum cœtu, hoc officium esse, ut DEo ministrent, edicit Apostolus eos in universum *omnes* spiritus ministratorios esse. Pontificii, distinguunt eos in Assistentes ac Ministrantes, quorum isti DEo continuè assistant, ab eo jussa immediate excipientes, reliquisque per modum illuminationis communicantes; Hi verò eadem ab Assistentibus accepta obedienter exsequentes: istos superiores, hos inferiores pronunciant. Ast Apostolus distinctionem isthanc ignorat, nec ullam Angelorum, quorum alioquin ordinaes, *Eph. I. 21. Col. I. 16.* agnoscit, ratione ministerii DEo Christoque præstandi, discrimen facit, quin & omnes sine ullius exceptione in ministerium emitti, testatur. Nec quam Apostolus hic loci instituit, comparatio Christi cum Angelis tales horum distinctiones admittit. Iuxta Pontificios enim, inferiores illi, quos dicunt, tantum emittuntur, non autem assistentes atque superiores. Verùm sic inferiores illi & emissi soli forent spiritus ministratorii quibuscum solis compararetur Christus. At Apostoli scopus est, excellentiam ac eminentiam Christi præ Angelis omnibus atque superioritatem in omnes demonstrare, sicuti *v. 4.* de eo dixerat, quod *tanto melior Angelis factus, quanto differentius præ illis hereditavit nomen*; & *Col. II. 10.* eum *Caput omnis principatus & potestatis* vocavit: At qualis hæc prærogativa foret, si quibusdam tantum Angelorum, iisdemque inferioribus duntaxat, superior factus esset? Nam sic etiam assistentes & superiores illi, qui dicuntur, Angeli præ ministrantibus ac inferioribus multum eminentiæ haberent. Oportet igitur, Christum omnibus Angelis esse superiorem, hos autem omnes,

omnes, sine discrimine, illi ministrare spiritusque ministratorios esse. Quod & adeo clarum, ut Apostolus illud à nemine negari posse, per interrogationem: *Nonne?* insinuare non dubitaverit. Interrogationes quippe negativè prolatas vim fortius affirmandi habere, in propatulo est, quasi dicatur, rem ita vere se habere, ut negari nequeat, sed apud omnes in confesso sit. Quapropter & inter Pontificios ipsos non desunt, allatas illas Angelorum distinctiunculas, ceu mera commenta, qui rejiciunt, ac refutant, quemadmodum, præter alios, *Gvil. ESTIUS Comment. in omnes Epp. Pauli ad h. l.* prolixè solideque contra easdem disputat.

Sed, quem in finem ac ad quale ministerium, & circa quos id exercendum hi spiritus ministratorii mittantur, tandem quoque dispiciendum erit. Non igitur hîc dicendi locus est de Angelorum erga DEum & Christum, Creatorem atque Dominum suum, officio, quem laudant, *Pf. CIII. 20. 21.* celebrantque, *Es. VI. 2. 3.* ac adorant, *Ebr. I. 6.* coll. *Psal. XCII. 7.* siquidem ad illud emitti proprie dici non possunt. Cum enim DEus infinitæ ac immensæ essentiæ suæ vi, & Christus ad dextram DEi sedens, quoad humanam etiam naturam, vi communicationis attributorum divinarum, *Matth. XXIX. 18. 20.* coll. cum *Col. II. 9.* in omni $\pi\alpha\tau\epsilon$ præsens est, *1. Reg. XIX. 27. Jer. XXIII. 23. 24.* non possunt non illi semper præsentibus esse, semper atque continuè faciem ejus intuentes, *Matth. XII. 10.*; missio vero mutationem spatii dicit ac infert, adeoque ad istorum officiorum exercitium minimè requiritur. Emittuntur autem a DEo in ministerium eorum, qui hæredituri sunt salutem, Textu nostro clarè dicente. Variæ quidem circa hæc verba quæstiones moveri possent, partim quidem non penitus inutiles, partim autem curiositati magis inservientes, quam utilitatis quidpiam spirantes, pleraque, pro objectorum habitudine, problematice tantum & in utramque partem disputabiles. Quorsum imprimis referendæ sunt, Scholasticorum non solum, sed recentium quoque Pontificiorum disputationes de Angelis tutelari-
bus, & ejusmodi quæ sunt aliæ non paucae. Nobis autem, præteritis istis, hac vice sufficiat, notari, quando heic Angeli propter hæres salutis, à DEo mitti dicuntur, id non exclusivè capiendum esse

B

ut

sed inclusivè ut hoc, tanquam præcipuo quodam eorum officio, nominato cetera, de quibus ex parte supra jam monitum, vel præsupponantur, vel comprehendantur subintelligenda. Non autem inde concludendum est, quod nonnullis Nostratum etiam visum, Angelos, vi dicti nostri, ministros & servos hominum appellari posse; cum potius contrarium ex eodem eluceat, quando missi dicuntur in ministerium, non hæredibus vel hæredum; sed in DEI & Christi ministerium, propter hæredes salutis, circa quos eorum operâ & ministerio Dominus ipsorum utitur, ut eos protegant, defendant, atque quæ ad æternam illorum salutem promovendam requiruntur, ministeria præstent. Sed quænam qualisve salus est, de cujus hæredibus hîc sermo fit? *Henr. HAMMONDVS Annot. in Nov. Test. ad Ebr. II. 3.* triplicem esse dicit notionem verbi *σωτηρίας*, unde *σωτηρίας* dicta: 1. ex corruptis hominum moribus veluti elabi, ut fides habeatur Christo, & penitentia agatur. 2. liberari ex calamitate, & præsertim ex vexationibus, quæ exantlanda erant fidelibus, tempore extremi exitii Judæorum. 3. æternum eripi omnibus malis, sive peccati, sive pænæ, æternæ beatitudinis consequutione. Concedit equidem *σωτηρίας* in Dicto hoc postremam admittere posse notionem; attamen veri simillimum, ait, esse, secundam notionem esse quærendam & intelligendam insignem illam liberationem fidelium, quæ dudum promissa fuerat. Verba *Cap. I. 14.* consentanea sunt, scribit, cum iis, quæ alibi dicuntur de Christi adventu, cum Angelis suis & sanctis myriadibus, ad plectendos Judæos & liberandos fideles Christianos. Idque vel ex Epistola hujus scopo deduci posse, sibi persuasum habet. Prolixum autem sententiæ hujus examen instituere permissum nobis heic non est, & ferias in eo nobis fecit *Jo. CLERICVS* in additis suis Animadversionibus eandem castigans, scribendo: Si hæc loca, quæ noster hic torquet, complectantur æternam salutem, non opus est ad temporalem illam liberationem confugere, quæ non nisi fiducialis huc trahitur. Nam quod ait totam hanc Epistolam eo spectare, ut confirmentur fideles Hebræi spe propinquæ liberationis, a vexationibus Judæorum, id si negetur, contrarium non probabit; nisi locis contortis, ut nimis sæpe solet. Provocat ad *GROTIVM*, & hic etiam recte salutem æternam & cœlestem intelligit, quam, inquit *Lex non adfert, sed tantum salutem brevem & terrenam*. Sic Evangelium vocatur, *λόγος σωτηρίας*, *Act. 13. 26* ὁδὸς σωτηρίας, *Act. 16. 17.* εὐαγγέλιον σωτηρίας, *Eph. 1. 13.*

Hæc pauca sint, quæ in præsentî de sanctorum Angelorum & naturâ & officio, & erga nos meritis, ad Dictum illud *Ebr. I. 14* annotasse, non inconsultum nec inutile duxi. Non animo, ceu supra monitum, integrum in illud justumque Commentarium exhibendi, sed ad ultteriores pias Festoque hodiernò convenientes meditationes occasionem ac materi-

am

am Vobis, CIVES HONORATISSIMI! suppeditandi. Agite proinde, quæ-
so, vestras Angelorum Domino devotas cogitationes in illud convertite,
quò tanto promptius quicquid & DEO & Angelis debeatur, ex eo non so-
lum agnoscatis, verum etiam præstetis. Admiremini singularem
& ingentem Patris nostri celestis erga deperditos nos, per peccat-
um, iræ filios factos, *Eph. II. 3.* misericordiam atque benigni-
tatem, qua nostrum omnium misertus omnium salutem vult, *I. Tim. II.*
4. nulliusque perditionem, *2. Petr. III. 9.* coll. *Ezech. XII. 23.* *XXXIII.*
11. Quem finem ut obtineret, proprio filio non pepercit, sed pro nobis o-
mnibus tradidit illum, ut cum ipso etiam omnia nobis gratificaretur, *Rom.*
IX. 32. De quo illius redemptionis ac reconciliationis negotio multa heic
loci fari nolumus, propriæ vestræ considerationi commendantes loca *Es.*
LIII. 4. 5. 6. *Job. I. 29.* *III. 16.* *2. Cor. V. 21.* *1. Job. II. 2.* iisdemque
similia, quæ diligentiam piorum Scripturæ Lectorum fugere non possunt.
Hic DEI Filius causa meritoria est omnium bonorum, quæ a bonitate di-
vina nobis conferuntur, & quod Paulus dixit, DEUM omnia cum illo
nobis gratificari, hoc, præter alia, quoque declarat, quod præ oculis, uti-
nam & mentibus! nobis est Dictum. Illius enim merito debemus, quod
DEUS spiritus illos ministratorios emittit in ministerium, propter eos,
qui hæredituri sunt salutem æternam, qui non solum, ceu dictum, nos
custodiant, protegant atque defendant, sed etiam ad salutem nostram pro-
movendam quæ faciunt, ministrent. Ex quibus agnoscimus, DEO &
CHRISTO gloriam omnem, atque pro bono hoc, à nobis, gratias deberi
sempiternas. Agnoscunt & piæ mentes, quæ erga angelos gerere se habeant,
utne bonis, quæ jussu divino nobis præstant, sese reddant indignos, vete-
ris illius moniti: *In quovis angulo reverentiam exhibe tuo Angelo; sem-*
per studiosèque memores. Norunt etenim, quod in altera vita beati fu-
turi sint *ὡς ἄγγελοι*, *Matth. XXII. 30.* *Marc. XII. 25.* idpropter ut illis;
etiam in hac vita, ductu Spiritus S. similes evadant, sanctitatem eorum,
quantum carnis, qua circumdantur, infirmitas concedit, imitari amant,
conantur, & quam studiosissime student. Quod ut agerent omnes, quot-
quot salutem hæreditare sperant, in votis ut quam maxime habemus.

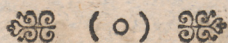
Ast quam multi non sunt illorum, qui contrarium in deliciis habent,
impurorum potius illorum, non nisi perditionem hominum quærentium
I. Petr. V. 8. spirituum consortium quærentes, eorumque similitudinem,
quam bonorum, magis affectantes, improba quælibet perversaque facino-
ra patrando. Quales non in cœtu vestro, qui Studiis apud nos operam
impenditis, inveniri, sincere quidem cupimus ac optamus; verum enim
vero, quod universo mundo, quin & Ecclesiæ à CHRISTO sanctificatæ per o-
mne tempus, contigit, contingetque quamdiu perstabunt, ab eo nec Acade-
miam nostram, quoniam in illis sedem habet, immunem prædicare adeo
non

non licet, quin potius, quod omnes pii nobiscum serio detestantur ac abhorrent, imo dolent atque deplorant, ut cum *Aug. Conf. Art. IIX.* loqui liceat, in ea *multi hypocritæ & mali admixti sint.* Vos hic intelligo, tenebriones atque lucifugas, quorum nominibus parco, qui, Christiana licet in Ecclesia nati & educati, haud ablimilem illi vitam agitis, qualis Ephesiorum in Gentilismo, antequam ad Christum converterentur, fuisse, Paulus *Eph. II. 2.* describit, qui nimirum in lapsibus & peccatis mortui, in quibus ambulatis, juxta seculum mundi hujus, juxta principem potestatis aëris, spiritus, qui nunc operatur in filiis incredulitatis. Qui, legum divinarum pariter ac humanarum præfracti contemptores, pœnas neque divinas neque humanas metuentes, opera tenebrarum, erga quoscunque propemodum, quasi petulantia vestra expositos & obnoxios, exercere honori gloriaque vobis futurum, frustra vobis persuadetis. Non enim impunè talia vos facinora, qualia tantum non singulis diebus ad nos deferuntur, quibusque sanctos Angelos à vobis abigitis, vel commississe vel commissuros esse, experiemini. Det vobis DEUS pœnitentiam in cognitionem veritatis, ut citò sobrii evadatis è diaboli laqueo, à quo capti, in ipsius voluntatem: verbis Paulinis, *2. Tim. II. 25. 26.* optamus. Vos autem, CIVES OPTIMI! qui DEUM sincere timetis, Legumque præscripto vitam conformatis vestram, Numen clementissimum sancto suo Spiritu in bono confortet ac corroboret, ut sanctorum Angelorum consortio ac ministerio ad finem usque vitæ fruamini.

VALETE!

P. P. Sub Sigillo Rectorali Academico.
In Festo Michæelis vulgo dicto, d. 29. Septembris
Anno MDCCXLV.

am Vobis, CIVES HONORATISSIMI! suppeditandi. Agite
so, vestras Angelorum Domino devotas cogitationes in ill
quod tanto promptius quicquid & DEO & Angelis debeatur
lum agnoscatis, verum etiam præstetis. Admiremini
& ingentem Patris nostri cœlestis erga deperditos no
tum, iræ filios factos, *Eph. II. 3.* misericordiam a
tatem, qua nostrum omnium misertus omnium salutem v
4. nulliusque perditionem, 2. *Petr. III. 9.* coll. *Ezech. XII*
11. Quem finem ut obtineret, proprio filio non pepercit, se
mnibus tradidit illum, ut cum ipso etiam omnia nobis grati
II. 32 De quo illius redemptionis ac reconciliationis nego
loci fari nolumus, propriæ vestræ considerationi commen
LIII. 4. 5. 6. *Job. I. 29.* *III. 16.* 2. *Cor. V. 21.* 1. *Job. II.*
familia, quæ diligentiam piorum Scripturæ Lectorum fuger
Hic DEI Filius causa meritoria est omnium honorum, quæ
vina nobis conferuntur, & quod Paulus dixit, DEum or
nobis gratificari, hoc, præter alia, quoque declarat, quod p
nam & mentibus! nobis est Dictum. Illius enim merito d
DEus spiritus illos ministratorios emittit in ministerium,
qui hæredituri sunt salutem æternam, qui non solum, c
custodiant, protegant atque defendant, sed etiam ad salutem
movendam quæ faciunt, ministrent. Ex quibus agnosci
CHRISTO gloriam omnem, atque pro bono hoc, à nobis,
sempiternas. Agnoscunt & piæ mentes, qui erga angelos ger
utne bonis, quæ jussu divino nobis præstant, sese reddant in
ris illius moniti: *In quovis angulo reverentiam exhibe tuo*
per studioseque memores. Norunt etenim, quod in altera
turi sint *ὡς ἄγγελοι, Matth. XXII. 30.* *Marc. XII. 25.* idpr
etiam in hac vita, ductu Spiritus S. similes evadant, sancti
quantum carnis, qua circumdantur, infirmitas concedit, in
conantur, & quam studiosissime student. Quod ut agerent,
quor salutem hæreditare sperant, in votis ut quam maxim

Ast quam multi non sunt illorum, qui contrarium in de
impurorum potius illorum, non nisi perditionem hominum
I. Petr. V. 8. spirituum consortium quærentes, eorumque fi
quam bonorum, magis affectantes, improba quælibet perver
ra parando. Quales non in cœtu vestro, qui Studiis apud
impenditis, inveniri, sincere quidem cupimus ac optamus;
vero, quod universo mundo, quin & Ecclesiæ à CHRISTO sanct
mne tempus, contigit, contingetque quamdiu perstabunt, ab e
miam nostram, quoniam in illis sedem habet, immunem pr

